

Starcke: Jeg tror, den højtærede Statsminister maa have misforstaaet enkelte af mine Udtalelser. Jeg sagde, at Strejkeret er en Menneskeret, men ved Strejkeret forstod jeg den enkelte Strejke, og jeg vendte mig netop imod den organiserede Tvang, hvor man kollektivt prøver at lamme større eller mindre Omraader af Samfundet. Jeg finder ikke, at disse kollektive Strejker er Udtryk for en særlig Form for Liberalisme, og paa det Punkt tror jeg, at den højtærede Statsminister og jeg er ganske enige. Jeg sagde netop om disse store Arbejdsstandsninger, hvor et maaske lille Flertal prøver at tvinge et stort Mindretal, at de ofte er ukammeratlige, er en Slags Sammenrottelser. Disse Maader at løse Arbejdsconflikter paa, enten det saa er ved Strejke eller ved at ophøje et Forligsmands-Mæglingforslag til Lov eller ved ligefrem at gaa til tvungen Voldgift, de er efter mit Skøn ikke ideelle nogen af Delene, for hvordan kan man egentlig, hvis Arbejderne ikke vil, tvinge dem til at arbejde, og hvis man endelig ad Lovens Vej tvinger dem til at arbejde, hvordan vil man saa tvinge dem til at bestille noget? Det er ganske overordentlig vanskeligt i det lange Løb at prøve paa at løse Konflikterne ad den Vej. Den tvungne Voldgift kan efter vort Skøn i en snæver Vending være nødvendig, men som Princip bør man ikke fra Retsforbundets og liberal Side vente sig for meget af den, fordi vi maa være Modstandere af Tvang og Vold og for saa vidt ogsaa af Gift.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft nævnte, at der var to Parter, Arbejdere og Arbejdsgivere, det var ikke blot Arbejderne, det drejede sig om her. Men der er i Virkeligheden fire Parter; der er Staten og Monopolerne, der ogsaa i høj Grad spiller ind i dette aktuelle Spørgsmaal, for netop fordi Monopolerne tager en meget stor Del af det, som det produktive Arbejde frembringer, og Staten gennem sit uhyre Forbrug og sin uhyre store Administration ogsaa tager en Hovedpart af det, bliver der for lidt til dem, der bestiller noget, og deraf opstaar Misstemning og Konflikt mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Naar det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde, at Udviklingen i den sidste Tid ikke særlig havde været til Fordel for de rige, men at den stadige Stigning i de sociale Understøttelser o. s. v. har vist det modsatte, maa jeg dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at f. Eks. Antallet af Millionærer dog er steget fra Begyndelsen af dette Aarhundrede. Da var der vist 2—3 Millionærer i Danmark. Den sidste

Tælling var vist paa over 600 Millionærer, hvilket dog ikke tyder i Retning af, at det har været ugunstigt for de meget rige.

Naar jeg nævnte, at Monopolerne tager meget, saa der bliver for lidt til Arbejdere og Arbejdsgivere, skal jeg blot minde om det Forslag om at standse Revisionen af Grundværdistigningsskylden, som vi havde til Behandling forleden Dag, og hvoraf det fremgik, at man alene fra den næstsidste til den sidste Vurdering har kunnet konstatere en Stigning af Grundværdierne paa 1 200 Mill. Kr., som den højtærede Finansminister og Regeringen altsaa uden Betænkning vil kaste i Gabet paa Krokodillerne. Men af 1 200 Mill. Kr. er der Stof til mange Millionærer, ærede Medlem Hr. Christmas Møller. Jeg synes derfor, at hvis ikke Regeringen og dette høje Ting vil hæfte sin Opmærksomhed paa det, som fremkalder Uoverensstemmelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, saa kan man sidde i aktuelle Situationer og tage Stilling til Mæglingforslag og tvungen Voldgift og Strejker o. s. v., men det vil ikke løse Problemet, Uoverensstemmelsen vil komme igen og blive ved at bestaa.

Statsministeren (Knud Kristensen): Selvfølgelig har det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft Ret i, og jeg tror heller ikke, jeg paa nogen som helst Maade har bestridt, at der er andre Organisationer end Fagforeninger, der kan optræde som en Slags Monopol; selvfølgelig er der Arbejdsgiverforeninger og andre. Men det, som jeg fremhævede som noget særligt for Arbejderne, i hvert Fald naar man taler om betydningsfulde Omraader, er det, at de har Lov til at tage de Priser, som de kan opnaa for den Vare, de har at sælge. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem kan nævne mig et andet Omraade inden for Samfundslivet, som har nogen betragtelig Betydning, hvor det samme er Tilfældet.

Endelig vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, at hans Oplysning om, hvordan det er gaet til, er ikke helt rigtig med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Forsøg der er gjort for at opnaa en Overenskomst mellem Slagteriarbejderne og Slagterierne.

Forholdet er det, at der var en Overenskomst mellem Parterne, altsaa mellem dem, som forhandlede paa Parternes Vegne, og dette Forslag, som Forligsmanden ikke har haft noget med at gøre, faldt ved en Afstemning. Efter nogen Tids Forløb optog Forligsmanden Spørgsmaalet til Under søgelse og stillede et Mæglingforslag. Efter